

Obsah

PŘEDMLUVA

5

ZÁKLADNÍ POJMY

1 ÚVODNÍ ÚVAHY

9

- 1.1 O povaze a úkolech logiky 9
- 1.2 Logika a právo. Pojem právní logiky 13
- 1.3 Vyjadřovací soustava a sdělovací proces 15
- 1.4 Několik základních pojmů potřebných pro výklad logiky 30

I LOGIKA DESKRIPTIVNÍHO JAZYKA

2 VÝROKOVÁ LOGIKA

49

- 2.1 Charakteristika výrokové logiky 49
- 2.2 Pravdivostní hodnoty. Dvuhodnotová výroková logika 50
- 2.3 Elementární a složené výroky. Pravdivostní funktory 50
- 2.4 Pravdivostní funkce. Pravdivostní funktory 53
- 2.5 Zásady správné stavby výrazů výrokové logiky 62
- 2.6 Vyhodnocení výroku (formule). Tabulková, neboli maticová analýza . . 63
- 2.7 Důsledkové vztahy výrokové logiky 67

3 VNITŘNÍ STAVBA VÝROKŮ

78

- 3.1 Závislost některých důsledkových vztahů na vnitřní stavbě výroků . . 78
- 3.2 Elementy vnitřní stavby výroků 79
- 3.3 Logické systémy analyzovaných výroků 83

4	LOGIKA TŘÍD	84
4.1	Charakteristika logiky tříd	84
4.2	Třída, prázdná třída, univerzální třída	85
4.3	Grafické znázornění tříd, výsledků operací s třídami a vztahů mezi třídami	87
4.4	Operace s třídami	88
4.5	Vztahy mezi třídami. Výroky (formule) třídové logiky	90
4.6	Zákony třídové logiky	92
4.7	Vztahy mezi rozsahy názvů (pojmu)	98
4.8	Nauka o subjekt-predikátových výrocích	102
4.9	O Aristotelovských a tradičních subjekt-predikátových výrocích . . .	106

5	LOGIKA VZTAHŮ	110
5.1	Operace se vztahy	113
5.2	Formální vlastnosti vztahů	115
5.3	Důležité typy vztahů	117
5.4	Formální vlastnosti vztahů a vyvozování důsledků	119

6	MODÁLNÍ LOGIKA	121
6.1	Obecné poznámky	121
6.2	Modální operátory	122
6.3	Několik důsledkových pravidel	123
6.4	Filozofické poznámky k pojmům „možné“ a „nutné“	124
6.5	Logické a reálné modalit	124
6.6	Carnapova definice logických modalit	124
6.7	Možné světy a definice možnosti a nutnosti	125
6.8	Struktura nomického výroku	125

II LOGICKÉ SYSTÉMY PRAKTICKÉHO MYŠLENÍ

7	LOGIKA NORMATIVNÍCH VĚT	129
7.1	Charakteristika logiky normativních vět	129
7.2	Pojem normativní věty	130

7.3	Pojem platnosti normativních vět a důsledkové vztahy s normativními články	132
7.4	Teorie struktury normativních vět	134
7.5	Logické spory mezi normativními větami	143
7.6	Normativní řád	144
7.7	Vyvozování důsledků v logice normativních vět	145
7.8	Poznámka k tzv. deontické logice	151
7.9	Zdůvodňování norem	152
7.10	Logika normativních vět a právo	153

8 TELEOLOGIE. TEORIE JEDNÁNÍ **159**

8.1	Charakteristika formální teorie účelových vztahů	159
8.2	Účelový vztah	161
8.3	Vyjádřitelnost účelů a určení prostředků	162
8.4	Soustava účelů	163
8.5	Mnohost prostředků k danému účelu. Relativní hodnocení prostředků	163
8.6	Volba prostředku (způsobu jednání)	165
8.7	Rektifikace chtění a rozvoj účelové soustavy	167
8.8	Dynamika účelové soustavy	167
8.9	Formálně finalistická teorie jednání	167

9 LOGIKA HODNOT A PREFERENCÍ **172**

9.1	Pojem hodnoty, kategorie hodnocení, systém hodnot	173
9.2	Škála hodnocení	174
9.3	Základy logiky preferencí	174
9.4	Kvantitativní určení hodnot	175
9.5	Logická neslučitelnost mezi hodnotícími větami	176
9.6	Filozofické poznámky k obecné axiologii	177

III LOGICKÉ ZÁKLADY OBECNÉ A PRÁVNICKÉ METODOLOGIE

10 DEFINICE **181**

10.1	Všeobecná charakteristika definice	181
------	--	-----

10.2	Typy definic podle pragmatické funkce	183
10.3	Důležité typy definic	186
10.4	Definice praktických pojmů	190
10.5	Definice a usuzování	190
10.6	Dělení pojmu a klasifikace	190
10.7	Objasňování výrazů	192
11	OTÁZKA A ODPOVĚĎ	193
11.1	Význam a charakteristika logické analýzy otázky	193
11.2	Pojem otázky (tázací věty)	194
11.3	Elementy stavby otázek	195
11.4	Pojem odpovědi	196
11.5	Charakteristika nejdůležitějších typů otázek a přiměřených odpovědí na ně	198
11.6	Oznamovací funkce otázky	200
11.7	Řečnické otázky	201
11.8	Otázka a odpověď v právní praxi	201
12	INDUKCE A KAUZALITA	204
12.1	Pojem zobecnění	204
12.2	Kauzalita	207
13	TEORIE ARGUMENTACE	214
13.1	Pojem argumentace	214
13.2	Metodologické problémy logické argumentace	215
13.3	O metodologických vadách v argumentaci	219
13.4	Pragmatická dimenze argumentace	221
13.5	Právnícké teorie pragmatické argumentace	226
14	INTERPRETACE TEXTŮ, ZVLÁŠTĚ PRÁVNÍCH PŘEDPISŮ	229
14.1	Pojem interpretace textu	229
14.2	Několik obecných zásad interpretačních	231
14.3	Metody interpretace	232
14.4	Extenzivní a restriktivní interpretace	233
14.5	Interpretace právních předpisů	233

14.6 Aplikace právních předpisů	239
14.7 Interpretace právních úkonů (projevů vůle) a individuálních právních aktů	240

15 O DEDUKTIVNÍ METODĚ	241
-------------------------------	------------

PŘEHLEDY	247
-----------------	------------

SEZNAM SYMBOLŮ	255
-----------------------	------------